

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Türkiye | Mart 2020

COVID-19 REKABET HUKUKU'NU NASIL ETKİLEDİ?

Bilindiği üzere, Çin'de başlayan ve özellikle Avrupa ülkeleri olmak üzere tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını, 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla Türkiye'yi de etkisi altına aldı. Bu yeni tip virüs, gerçek ve tüzel kişilerin günlük yaşamları ile ticari faaliyetlerini olumsuz etkiledi. Salgının, sözleşmesel yükümlülüklerin ifası üzerindeki ve hukukun diğer alanlarındaki etkilerinin yanı sıra, rekabet otoritelerinin işleyişi üzerinde de belirli sonuçları olduğunu görüyoruz.

Geçtiğimiz haftalarda çeşitli ülkelerin rekabet otoritelerinin açıkladığı COVID-19 önlemleri, rekabet hukukunun işleyişinin salgın nedeniyle yavaşlayacağına işaret ediyor. Bu doğrultuda Avrupa Komisyonu, 12 Mart 2020 tarihi itibarıyla kilit görevde olmayan çalışanların uzaktan çalışmasına imkân tanıdı. Birleşme/devralma işlemlerinin elektronik ortamda bildirilmesini teşvik eden Komisyon, teşebbüslerin, birleşme/devralma başvurularını mümkün olduğu ölçüde ikinci bir bildirimde kadar ertelemelerini talep etti¹. Benzer şekilde, ABD Adalet Bakanlığı ve Federal Ticaret Komisyonu da çalışanların uzaktan çalışmasına ve birleşme/devralma başvurularının elektronik ortamda kabul edilmesine olanak sağlarken, basılı kopya ile başvuruların kabul edilmeyeceğini açıkladı².

Birleşik Krallık Rekabet ve Piyasa Otoritesi de salgının etkilerini en aza indirmek adına 18 Mart'ta bir dizi önleyici tedbir açıkladı. Bu tedbirler kapsamında, (i) çalışanların uzaktan çalışacağı, (ii) tüm toplantıların video konferans yoluyla gerçekleştirileceği, (iii) kanunen bağlayıcı süreler uyulmaya devam edileceği ancak ilgili sürelerin bazılarının uzatılabileceği ve son olarak (iv) en önemli ve en kritik işleri önceliklendirmek suretiyle kaynakların tekrar dağıtılacağı belirlendi. Son olarak Alman Rekabet Otoritesi, toplantılarını telekonferans görüşmeleri şeklinde organize edeceğini, sözlü savunmaların ertelenip ertelenmeyeceğine ise dosya bazında değerlendirme yaparak karar vereceğini açıkladı³. İlaveten Alman Rekabet Otoritesi, teşebbüslerden, bu süreçte

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_445

² <https://www.ftc.gov/news-events/press-releases/2020/03/premerger-notification-office-implements-temporary-e-filing>

³ <https://www.gov.uk/government/news/cma-covid-19-update>

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

gerçekleştirmeyi planladıkları birleşme/devralma başvurularını bildirim zamanlamaları açısından tekrar değerlendirmelerini talep etti⁴. Avusturya ve İtalya’da da benzer önlemler alındı.

Görüldüğü üzere Avrupa’da ve Amerika’da rekabet hukuku otoriteleri tarafından alınan önlemler, esas itibarıyla kişisel temasın aza indirilmesi amacıyla uzaktan çalışma ve birleşme/devralma başvurularının ertelenmesi noktasında birleşiyor. Bu tedbirlerin sonucu olarak rekabet hukuku incelemelerinde süreçlerin uzaması ve bazı işlemlerin bekletilmesi söz konusu olabilecektir.

Türkiye’de ise Rekabet Kurumu, salgına karşı halihazırda herhangi bir önlemler seti veya aksiyon planı açıklamadı. Bununla birlikte, salgının etkisini artırmasıyla birlikte, önümüzdeki dönemde Rekabet Kurumu tarafından da sözlü savunmaların ertelenmesi, birleşme/devralma bildirimlerinin ertelenmesinin teşviki, tamamlanması için kanuni süre sınırlaması bulunmayan menfi tespit/muafiyet başvurularının ikincil olarak değerlendirilmesi ve ön araştırmaların başlangıç tarihlerinin ertelenmesi gibi tedbirler gündeme gelebilecektir. Bu tür tedbirlerin alınması halinde, salgının hayatın diğer alanlarını olduğu gibi rekabet hukukunun uygulanmasını da yavaşlatması mümkün olabilecektir. Ancak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun’da yer alan sürelerle ilişkin emredici hükümler bakımından herhangi bir esnemeye gidilmesi olası görülüyor.

Şirketler bakımından önemli bir diğer konu da Rekabet Kurumu’nun bilgi taleplerinin, salgının iş yaşamı üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle şirketler tarafından süresi içinde yanıtlanmaması halinde oluşabilecek idari para cezalarıdır. 19 Mart’ta Avrupa Komisyonu’nun üç adet nihai incelemeyi, bilgi taleplerini tarafların süresi içinde yanıtlayamaması nedeniyle askıya alması, salgının artması halinde benzer sorunların ülkemizde de ortaya çıkabileceğine işaret etmektedir.

Öte yandan, salgının rekabet hukuku alanındaki bir diğer sonucu olarak, Rekabet Kurumu’nun geçtiğimiz yıllarda yaş sebze/meyve fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlar ve spekülasyon iddiaları sonucunda yaptığı çeşitli incelemelere paralel olarak, COVID–19 salgını sonrasında (dezenfeksiyon ürünleri, kişisel bakım ürünleri, tıbbi maskeler, vb.) raf fiyatları artış eğiliminde olan ürünlere odaklanan incelemeler yapması da beklenebilecektir.

İLETİŞİM

Neyzar Ünübol

Av. Ali Tunçsav

Av. Şahap Emre Aydemir

nunubol@kolcuoglu.av.tr

atuncsav@kolcuoglu.av.tr

seaydemir@kolcuoglu.av.tr

⁴https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Meldung/EN/AktuelleMeldungen/2020/17_03_2020_Communication_Bundeskartellamt.html